

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 6 frt, félévre 3 frt,
negyedévre 1.50 kr

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felölős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

A tapintatlan polgármester.

Folyton és folyvást azon sérelmet panaszojják szerb testvéreink, hogy a nemzetiségi törvényt nem tartják be, pedig hát ők semmit sem követelnek mást, mint amit ez a törvény nekik mint jogot megad.

Szerintük az egész nemzetiségi kérdés ebből áll, s ők ennek a törvénynek utolsó passzusig való betartásért küzdenek.

Ha ez csakugyan így van, akkor bizonyára nemcsak azon intézkedését követelik végrehajtani e törvénynek, amely a nemzetiségnek jogokat ad, hanem azokat is, amelyek a nemzetiségekre az államegszszel s az egységesítő állameszmével szemben reájuk mint alkotó részre általános kötelezettségként szintén kiterjed.

Szerb testvéreinket ha kérdezném, hogy elismerik-e, miszerint a törvényhatóságok hivatalos nyelve a magyar — bizonyára igennel felelnének.

Szivesen elismerik, el kell nekik ismerniök, mert ezt ugyanazon 1868. XLIV. t.-cz rendeli, amely ha azt rendeli is, hogy a törvényhatóságok hivatalos nyelve a magyar, egyttal úgy is intézkedik, hogy nemzetiségi vidéken e mellett valamely nemzetiségi nyelv is használható.

De hivatalos nyelve a törvényhatóságnek mégis csak a magyar, s a törvénynek olyan a rendelkezése, hogy ha valamely nemzetiségi nyelvet is használnak, az csak a magyar nyelv, a hivatalos nyelv mellett használható. Egyszóval a magyar nyelvet minden esetben használni kell.

Ehhez az elvhez úgyhiszem (pedig ez a törvényes elv) legjobban a nemzetiségeknek kell ragaszkodniök, mert ez a nemzetiségi törvényben van lefektetve, s a nemzetiségek követeléseik csak akkor valósulhatnak meg, ha a nemzetiségi törvénynek minden intézkedéseik be lesznek tartva.

Nagyon rossz szolgálatot tett Petzy Popovits István az ő maga nemzetiségének. Hiszen ismerjük az esetet.

Sérelmet ejtett a magyar állameszmén, amidőn az állam egységes hivatalos nyelvét negligálta, de sérelmet ejtett a nemzetiségek elvi álláspontján is, amidőn ő, a nemzetiségbeli ad preczeenst arra, hogy azt a nemzetiségi törvényt oldalba is szabad rugni.

Értsük meg egymást.

Nem abban van a sérelem, hogy a polgármester a törvényhatóság nevében és képviselőjében szerbül üdvözölte a bevonuló püspököt, hanem abban, hogy

a magyar nyelven az állam és a törvényhatóság hivatalos nyelvén nem üdvözölte, annak dacára, hogy a nemzetiségi törvény, meghagyja, hogy ott, ahol mint hatóság jelentkezik valamely város, ott az állam és a törvényhatóság hivatalos nyelvét használni tartoznak.

Nem is szólván arról, hogy végre is ebben a városban csak 8000 a szerb, s 17 000 a nem szerb, tehát a lakósságnak anyanyelveként sem mondható a szerb.

Petzy Popovits Istvánnak sok alkalommal tanusított érthetetlen magatartása ezen utolsó szereplését olyan jellegűnek tünteti fel, mintha ezen elítélendő eljárása tendencziósus s előre kiszámított lett volna.

Nem akarok ehhez véleményt mondani, mert vélemény még nem tény, s csak vélemény marad. De bizonyos az, hogy ha ez eljárásában semmi törvényt-sértő szándék sem lett volna, ha magatartása nem is lett volna tendencziósus: maga az eljárás törvényt-sértő és törvénybe ütköző. És pedig abba a nemzetiségi törvénybe, amelynek utolsó jottájáig való betartására annyira féltékenyek a nemzetiségek.

Rossz szolgálatot tett tehát a most is tapintatlan polgármester kivált a nemzetiségeknek, mert mint mondám, ő, a nemzetiségbeli nyujt példát arra, hogy a nemzetiségi törvényt nem minden pontjában kell betartani.

Ha én a szerb nemzetiséghez tartoznám, a hétfői közgyűlésen magam szólalnék fel és tenném az indítványt; hogy a polgármester eljárása felett a közgyűlés rosszalását fejezze ki, mert a nemzetiségi törvényt utolsó pontjáig be kell tartani.

* * *

A bácsi gör. kel. püspök bevonulása.

Vasárnap délután mindig ünnepi színe van Ujvidéknek, de a fogadtatás vasárnapján különösen ünnepies volt. A kíváncsi nép már fél háromkor a Duna-utczába özönlött és elfoglalta a kocsit is. Az egész város száguldó urlovasokkal és szerb ruhás paraszt legényekkel volt telve, kiknek mindegyike piros—kék—fehér szallagot viselt. Nem tudjuk megmagyarázni, hogy mit akartak ezzel jelképezni, mert ünnepeink symboluma mindig a „piros—fehér—zöld“. A bandérium, melyet Gaál Rezső és Mijatovics György vezettek, 3 órakor indult el. Utána kocsikon az ujvidéki g. k. hitközség küldöttsége ment. A karlóczai uton levő forrásig mentek és ott várták be a püspököt, aki négyes fogaton, 4 órakor érkezett oda. Vele jött a papok megszámlálhatatlan

tömege és Karlócza küldöttsége. A forráshoz érve, a karlóczai polgármester a püspök elé lépett és meghatóttan búcsúzott el tőle. Ezután az ujvidéki küldöttség felé fordult és rövid, szép beszéddel átadta neki a püspököt. A karlóczai küldöttség erre visszafordult, a menet pedig Ujvidék felé tartott, miután Popadics Péter hitközségi elnök az ujvidéki hitközség nevében meleg szavakkal üdvözölte a püspököt. Ujvidéken ezalatt lázas türelmetlenséggel várták a püspök megérkezését. A diszkapunál több ezer ember tolongott és a többi utak is tömve voltak. A közlekedést már 4 órakor elzárták. Fél ötök a g. k. iskolásgyermekek, a tűzoltók, a hadastyánok és a munkás-egylet kor-dont vontak. Ugyanekkor érkezett meg Ujvidék sz. k. város tanácsának képviselőjében Petzy Popovits István polgármester, Profuma főjegyző, Demetrovics főkapitány, Mészáros, Ertl, Forster, tanácsnokok és dr. Jojkics városi főorvos. 5 órakor eldőrdült az első tarack látás, jelezve, hogy a püspök Ujvidék határára ért. A harangok zúgtak, a tarackok dördültek és lelkes zsvivözás között érkezett a menet a diadal-kapu alá. A bandérium egy mellékutczán át távozott, a püspök és kísérete pedig leszállott a kocsikról. Ekkor Petzy Popovits István kir. tan. polgármester a város nevében — szerbül üdvözölte a püspököt. Nemcsak azért örül a város — ugymond, — hogy ujvidéki születésű nyerte el az ujvidéki püspöki széket, hanem azért is, mert fényes tehetségének és kiváló erényeinek nagy híre van. Sevic's püspök meghatóttan válaszolt, kiemelve, hogy maga is örül, hogy ujvidéki létere einyerte az ujvidéki püspöki széket. Lelkes eljenzés hangzott mindkét beszédre. Ekkor az esperesek ráadták a püspökre az ornátust, átnyujtották neki a pásztorbotot. Erre a menet megindult. Elöl az iskolás gyermekek százai, ezután a theologusok, a zárdai és világi papok, végül gyönyörű baldachin alatt, melyet a g. k. hitközség négy tagja vitt, maga a püspök. Mindenütt lelkesen fogadták. A menet a püspöki templomba tartott, a hol Bácska összes g. k. előkelőségei jelen misét mondott, mire Pantelics Dániel archidikon, Brankovics patriárka helyettese a fel-avató levelet felolvasta. Jankovics Anatól archimandrita, aki hat hónapig volt a püspök-helyettes, a bácsi papok nevében beszélt. Sevic's szép beszédet mondott. Kifejtette nézeteit, hangsúlyozta, hogy mindig a haladás ösvényén fog járni, hogy működése, tettei olyanok lesznek mint a nyitott könyv, melyből mindenki olvashat.

Mialatt a templomban a szertartás folyt, a künrekedtek a püspöki rezidencia elé álltak és ott türelmetlenül várták a szertartás végét. Háromnegyed hatkor végre megjelent a püspök. Eget verő „zsvivöz“ hangzott, melyet a szük utca kétszeresen harsogott vissza. A palota bejáratánál, Petzy Popovits István és Vucsetics Illés dr. fogadták. Vucsetics kenyeret és söt nyujtott át neki, a barátság a vendég szertet jelképeül. Ekkor Sevic's kíséretével felvonult a palota disztermébe, ahol a küldöttségeket fogadta a következő sorrendben: Ujvidék sz. kir. város főispánja, Flatt Viktor dr.; a bácsi eparchiális kerület papsága Jan-

kovics Anatól archimandrita vezetése alatt; a tiszti küldöttség; a bácsi püspökség papsága; a katolikus hitközség; a görög és örmény katolikus papság; az ág. ev. hitközség; az ev. ref. hitközség; az izr. hitközség; a városi tanács; a törvényszék és járásbíró; az ügyészség; a főszolgabíró; a szerb gimnázium patronatusa; a bácsi püspökség hitközségei espereseikkel; a Maticza Srpska; az ujvidéki szerb főgymnázium; a szerb iskolák tanítószaga; a szerb felső leányiskola; a nőegyletek. Mindenkihez volt egy barátságos szava. A testvéries együtt érzés szükségességét különösen hangsúlyozta. A tisztelgők kellemes benyomással távoztak a residenciából.

Este nyolcz óraker diszvacsorára gyülekeztek a meghívott vendégek. Körülbelül 80 teríték volt. Ézalatt óriási néptömeg gyülekezett a Hán téren. Innen indult ki a fáklyás menet. Fél kilenckor megérkezett a zenekar. Ekkor megindult a lángtenger. A Buzatéren a Rézműves, a Vármegye-, az Andrássy és Fő-utczákon haladt át a menet. Mindenütt nagy tömeg nézte. Negyed tizkor érkezett a residencia elé, amelyet lampiónok szépen megvilágítottak. Az erkélyen künn volt már a püspök és majdnem az egész társaság. Az éljenzések elhangzása után a 70. gy. ezred zenekara játszott, majd pedig Grscics János tanár tartott üdvözlő beszédet. A püspök hálás szavakban köszönte meg a tisztelgést. A kereskedő ifjuság dalosköre, a munkás dalárda és a katona zene tartott ezután szerenádot. Szerenád közben a püspök a társasággal együtt visszavonult termeibe. A néptömeg tizenegyik hullámozott és harsogó éljenzéssel megrázkodtatta a Szűcs utca házait.

Ujdonságok.

(Városi közgyűlés.) Számos törvényhatósági bizottsági tag rendkívüli közgyűlés egybehívását kérték a főispántól, melynek tárgya az lett volna, hogy a polgármesternek rosszaságát fejezi ki a közgyűlés azért, mert a múlt vasárnapi püspöki bevonuláskor Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottságának küldöttsége élén és annak nevében nem az állam és a törvényhatóság hivatalos nyelvén, hanem kirárolag szerb nyelven tartotta üdvözlését. A főispán kezdetben nem volt hajlandó a rendkívüli közgyűlést egybehívni „mert az neki kellemetlen, s mert ő már nem sokat törődik a dolgokkal”; harmadnapra azonban a kérvényezők megbízottjait egy értekezletre hívta magához s ott előadta, hogy ő előre megbeszélte a polgármesterrel a dolgot és ő maga sajátkezűleg megírt a polgármester részére egy nyilatkozatot, amelyet a polgármester kész

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

A fejfájásról.

Talán sohase jutott volna eszembe, hogy valaha a fejfájásról — erről a mindennapi bajról — cikket írjak, ha egy jóbarátom a nagyon is közkeletű fejfájás ellenes szerekek oly csufosan meg nem járta volna. Vacsorára volt hivatalos a minap s véletlenül éppen ezen a napon heves fejfájás kirozta. Mit — egy kis fejfájás miatt csak nem mond le a meghívásról! Elmegy a vacsorára. De a heves migrain semmitsem enged. Beszélgetnek. Ez sem nyújt enyhülést. Már-már boszankodni kezd, mert attól tart, hogy élesszemű házigazdája fölfedezi titkolt fájdalmát. Ugy is történik. A házigazda észreveszi kedves vendége baját és rögtön felajánl neki: antipirint fenacetint, migrainint, sőt talán még a retellenkékes palaczkot is az asztalra tette.

A mi páciensünk azonban nem mert az antipirinhez nyulni, mert az már négy hónappal ezelőtt heteken át tartó mérgezési tüneteket idézett elő nála, de annál szívesebben vette be a migrainint, amelynek mesés hatásáról már nem egyszer himnuszokat hallott zengen.

Az orvososság csakugyan hatott. A fejfájása megszűnt. De ime, alig ül pár perczig a terített

a közgyűlésen elmondani. Ha a közgyűlés ezt a nyilatkozatot minden további nélkül tudomásul veszi, s erre a többség neki garantíát ad: ugy a közgyűlést egybe fogja hívni. Így jön létre azután a hétfői rendkívüli közgyűlés, amely - csudálatos - valóságos bizalmi nyilatkozat lesz a polgármesternek, mert szíves volt a magyar nyelven egy kis rugást megejteni, amit nálunk az állameszme is megérez egy kicsit. S mindez a főispán vezérsege és fennhatósága alatt talál majd helyeslésre a közgyűlésen. Az ellenzék nem adja magát ilyen komédia eljátszásához és egyszerűen elmarad.

(Augusztus 13.) Szomoru, nagyon szomoru napra virradunk holnap: ötven éve immár, hogy a dicső, elévülhetlen emlékeztű fiatal honvédseregünk, mely csodát csodára halmozott, és a lelkesedés és elszántság tüzevel diadalt diadalra aratott, fegyvereit Világosnál az oroszok lábai elé rakta. Ötven év mult el azóta, és az idő behegesztette némileg sebeinket, de még most is fáj visszagondolnunk, hogy hadseregünk, melyet semmi más, mint a hazánk iránti végtelen szeretete tüzelt, kénytelen volt a vak erőszaknak engedni. Ez fáj még ma is, és azért ez a nap minden magyarnak gyásznapot jelent. És most, midőn ép egy fél évszázad folyt le a világsi fegyverletétel óta, csak egy intelmünk lehet: Gyászoljunk ezen a napon és emlékezzünk a névtelen félistenerő!

(Hazafias gyászistentisztelet.) Ország-szerte megdöbbenést kelt az a vakmerőség, melylyel Hentzit, az áruló és esküszegő osztrák generálist, a kit a mi dicső honvédeink 1849-ben alaposan elverték, a mai napon Budapesten ünneplik. Ennek a hazafias felháborodásnak a szüleménye az a szép és lélekemelő ünnepély, melyet vár-sunk néhány hazafias és lelkes fiatalembere rendezett. Mintegy tüntetendő az osztrák szellem becsempészése ellen és hálát adandó a magyar szabadságharcz félisteneinek, hogy oly derekasan elverték Hentzit, ma reggel nyolcz óraker gyászünnepelet rendeztek az örmény templomban, Dr. Duha Dávid miséje mellett a budavári hősök dicső emlékére. A templom zsufolásig telt meg ünnepi diszbe öltözött közönséggel.

(Hangverseny.) Az „Ujvidéki Polg. Magy. Daloskör“ f. hó 20-án Szent-István napján kirándul Temerinbe, hogy ott hangversenyt adjon. Ezen hangversenyre tisztelettel meghívja a zene és ének barátait. Műsor: 1.) „Dalünnepe“ Thern K.-tól. 2.) „Magyar népdalok“ Belohorszky K.-tól. 3.) „Az első szerelmes levél“ Thewrewk Árpádtól előadja Mamusits Juliska k. a. 4.) „Alföldi legény“ költeménye Czuczor Gergelytől, zenéje Rieger Györgytől. 5.) „Az örült“ Petőfi Sándortól szavalja Doba-

asztalnál, karján és a kezeféjén vörös foltok mutatkoznak. Ajkai megdagadnak. Később az egész arca fölpuffad, kézujjainak a hegyén pedig lencsényi vizeshólyagok támadnak. Saját-ságos bágyadtság, kábulás fogja el; kedvtelen. kevésszavu lesz. Kénytelen búcsút venni attól a kellemes társaságtól, ahol különben oly szívesen időzik.

Körülbelül egy hétig tartanak a migrainin-mérgezési tünetei. De végre is barátunk életerős szervezete kiküszöböli a csodaszere legparányibb nyomait is és teljesen meggyógyul. Ujból jókedvű, friss, eleven; de bizonyos, hogy rosszul jár vele az az ember, aki ezentul migrainint mer neki ajánlani.

Ezt az esetet első sorban azért irtam itt le, hogy a nagy publikumot figyelmeztessem arra, hogy ezek a fejfájás-ellenes, nagy népszerűségnek örvendő szerek nem egészen ártalmatlan orvososságok. Igaz ugyan, hogy aránylag elég ritkán mérgezik meg az embert, de mivel a publikum azt előre nem tudja megítélni, hogy éppen kiknél okoznak ezek a szerek napokon át tartó bajokat, azért nagyon is helyénvaló, hogy bizonyos tartozkodással éljen velük. De menjünk egy kissé tovább. Nem akarom elvitatni, hogy az antipirin és társai igen gyakran megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek a fejfájás embereknek, de nem tudom eléggé felhívni a pub-

csek Ferencz ur. 6.) „Viharban“ Dürner H.-tól. 7.) „Leánykérő“ népszimű egy felvonásban, dalokkal és táncszal Erdélyi Józseftől. Személyek: Sugár Mihály — Mudri János ur. Sugár Kata — Boroviák Juliska k. a. Szamos Ferencz — Szalkay Pál ur. Villám Bandi — ifj. Fauszt János ur. Illom Peti — Lepár István. Panna — Bernát Juliska k. a. Sára — Mamusits Juliska k. a. Czifra Terka — Ujvári Zeuszika k. a. Erzi — Zapletál Boriska k. a. Margit * 8.) „Eredeti magyar dalok“ Gaál Ferencztől. 9.) „Vadászdal“ Lányi Ernőtől. A társaság d. u. 5 óra 10 perczkor indul és reggel 1/2 8 óraker érkezék vissza. Belépődij: családjegy 1 frt 20 kr., személyjegy 50 kr. Kezdeté 8 óraker.

(Zsebtolvajok a püspök bevonulásánál.)

Vasárnap, midőn a szerb püspök a városunkba bevonult, zsebtolvajok grasszáltak és nem kevesebb, mint négy izben működtek sikerrel. Ellopták Goldstein József aranyóráját és láncczát 400 frt. értékben, Szmuda Jánosné zsebtárczáját 91 krral. Azonkívül eltűnt ez alkalommal Filipác Sztevo leányának erszénye 3 frttal és Deszpotoviss Milicza pénztárczája 10 frttal. A rendőség elfogott egy gyanus alakot, a kiről azonban küszölt, hogy ártatlan, a miért is szabadon eresztették.

(Számonkérészek.) Flatt Viktor dr. főispán hétfőn tartott számonkérészeket. Persze, minden a legnagyobb rendben találtatott.

(Eljegyzés.) Dr. Fischer Henrik helybeli ügyvéd eljegyezte Kölcsei Elvira kisasszonyt Győrött.

(Távgyaloglás.) Foky Zsigmond a budapesti keleti akadémia hallgatója pénteken városunkba érkezett arról az érdekes 1500 km-nyi útról, mely Késmárkból kiindulva Eperjesen, Lőcsén, Kassán, Pécsen, Eszéken át Ujvidékig leirt. A távgyalogló, a ki a legjobb kondiczióban van és a fáradság legkisebb jelét sem mutatja, tegnapeste hagyta el Ujvidéket, hogy Szegeden és Debreczenen át utja végcélja felé, Budapestre tartson.

(Polgári lövöld.) Az augusztus 6-án tartott körlovészetenél 260 lövés esett. Díjat nyertek: 1.) Ertl József (IV. 275.); 2.) Feuchtnér Ferencz (III. 264.); 3.) Bailoni Károly (III. 275.); 4.) Geiger József (III. 279) Köregységért: 1.) Feuchtnér Ferencz (II. kör); 2.) Geiger József (10 kör). Holnap, vasárnap, az ezidei kacsalövészetet tartják meg.

(Esküvő.) Dr. Lusztig Nándor ujvidéki ügyvéd holnap, e hó 13-án, tartja esküvőjét Fleischer Fanny kisasszonnyal Belgrádban.

(Tolvaj plkkoló.) Jól indul a pályáján Krispenz Ferencz. Mayer Imre szállodatulajdonos hallgatott a fiú könyörgő szavaira és

likum figyelmét arra, hogy ezeknek a szereknek a hatása legtöbbször csak ideig-óráig tart. Nem gyógyítanak ezek, csak enyhítik a bajt. Ez különben nagyon természetes is. Mert a fejfájás maga nem is betegség, már olyan értelemben, miként a nagy közönség hiszi, hanem rendszerint csak egy tünete egyik testi organum megbetegedésének. Hibásan fogja föl tehát a fejfájás ember baját akkor, amikor az antipirinben és társaiban keresi a panaceát, mert hiszen azt nem tudhatja, melyik szervében lakik a fejfájás oka. Ezt csakis az ember képes eldönteni, aki a szervek normális működését ismeri, aki tudja, hol kell keresni az okokat, s aki ismeri azokat a mozzanatokat, amelyek a migraines fájdalmakat előidézik. Ezt pedig csak az orvos érti. Csakis orvos mondhatja ki — szakszerű és alapos vizsgálat után — hogy élhet-e valaki a közkeletű fejfájás-ellenes szerekekkel és várhat-e tőlük javulást? És azt hiszi a nagyközönség, hogy a szer adagolása egészen mellékes? Ellenkezőleg, nagyon fontos. Ezek a közkeletűségnek örvendő orvos-ságok első sorban az idegrendszerre és a szivre hatnak. Már pedig alig talál az ember két olyan egyént, akinek hasonló organuma lenne. Magától értetődik, hogy a gyöngébb idegrendszer kevesebbet bír el, a beteg szív pedig az antipirint egyáltalában rosszul tűri. Szívdobogást, szédülést s egyéb kellemetlen tüneteket okoznak ezek

felfogadta pikkolónak. Alig foglalta el azonban állását, már le is tartóztatták. Ugyanis ellopta Ignatyov Péter póstatarkarépenztári könyvét és beküldötte Ujverbászra Beck Péternek. Az ujverbászi póstatarkárnak feltűnt a dolog és átadta Becket a rendőrségnek, a hol a könyvecske eredetét bevallotta. Az ujverbászi rendőrség értesítette a helybeli főkapitányságot, mely Krispenczet, ki tettét rögtön beismerte, letartóztatta és a vizsgálóbíróknak átadta. Rehák vizsgálóbíró tegnap eresztette szabadon.

(A Duna áldozata.) Vasárnap délután Klostyák András 13 éves könyvkötő tanonc furdás közben a Dunába fult. Holttestét másnap a halászek kifogták.

(Tuberkulotikus tehének.) E czim alatt közölt híreinkre helyreigazítást kaptunk a gróf Chotek futtakai uradalmi igazgatóságától. Az igazgatóság, mely — ugylátszik — nem tudja mily hangon szokás szerkesztőségétől helyreigazítást kérni, főleg azt igyekszik czáfolni, hogy tehénészeteinek nem ötven százaléka tüdővész és hogy a megvizsgálás eszközlésére az ujvidéki rendőrség nem illetékes. No hát, hogy ez adatai épugy, mint a többi adatai mennyire ellenkeznek az igazsággal, azt legközelebb be fogjuk bizonyítani.

(Bács-Bodrogh vármegyei orvosi főszövetség.) A Bács-Bodrogh vármegyei orvosi főszövetség július hó 30-án délután 5 órakor tartotta meg Zentán a városház nagytermében dr. Bernhardt János Baja városi tisztifőorvos, mint alelnök vezetése mellett választmányi ülését, melyre a tagok, valamint a Tiszamentén lakó orvosok szép számmal jöttek össze, kiket a zentai kartársak dr. Révay Nep. János városi főorvossal élükön rendkívüli vendégszerettel fogadtak. A választmányi ülésen nagyszámu, az orvosi kar érdekeibe mélyen vágó kérdést tárgyaltak, melyeket dr. Rényi József titkár adott elő. Szóba került azon emlékirat, melyet a megyei orvosoknak nagy küldöttsége fog legközelebb báró dr. Vojnits főispánnak benyújtani és melyben az orvosi kar sérelmeire kérnek orvoslást, különösen hangsúlyozva az orvosok anyagi díjazásának igen csekély voltát. Elhatározták azután, hogy az országos betegápolási alap terhére történő gyógyszerrendelésekről szóló miniszteri rendelet egyes, a kézi gyógytartu-lajdonosokra nézve sérelmes pontjainak megváltoztatását kéri az országos orvosi szövetség útján. Miután a trachomakezelésért még a vagyonos polgárok sem fizetnek, daczára annak, hogy erre nézve megyei szabályzat áll fenn, ezen kérdés megvitatását külön e célra egybehívandó gyűlés napirendjére tűzték ki. Hogy az orvosi összejöveleket a nagy közönségre nézve is hasznosakká te-

s szerek mindazoknál, akiknél valami csekély szívbaj van.

A fejfájásban szenvedő, ha fájdalmaitól teljesen meg akar szabadulni, keresse vagy keresse meg bajának az okát. Ez pedig igen sokféle lehet. Fel is sorolok közülük egynehányat. A rendetlen táplálkozásból és a vele együtt járó emésztési zavarokból igen gyakran támad fejfájás. Ezen a bajon gyökeresen csak úgy segíthet az illető, ha életrendjét célszerűen szabályozza. Könnyen emészthető éledeleket eszik. Kerüli a térszáneműket, kevés kenyert eszik, burgonyától s egyáltalában a nehezebb főzeléktől tartózkodik. A kellő mozgás hiánya is gyakran okoz bajt. Hölgyek, akik a nap legnagyobb részét zárt levegőjű szobában töltik, ülőfoglalkozásu hivatalnokok igen gyakran szenvednek fejfájásban. Ezeknél a vérkeringés renyhe, az agyvelő nem kap elegendő oxidált vért a tüdőből. Náluk a bajt megszünteti a kellő mozgás, a jó, friss ózonos levegő. A meghülés is elég gyakorta idéz elő fejfájást. Ennek a szere nem az antipirin és társai, hanem azok az orvosságok, amelyekkel az orvos a meghűlést gyógyítani szokta. Aki posványos, mocsaras vidéken lakik, aki nedves szobában tartózkodik azt is bántja a migrain. Itt a baj oka a váltóláz bacillusai keresendő. Mindaddig, amíg ezek a bakteriumok a szervezetben tanyáznak, a fejfájás folytonos. A betegséget ebben az esetben

gyék, elhatározták népszerű orvosi előadások tartását. Ilyen előadással kapcsolatos össze-jövetel helyül Ujvidék városa jelöltetett meg, míg a legközelebbi közgyűlést és az azt megelőző választmányi ülést folyó hó végén Palicson fogják megtartani, mely időben és helyen a magyarországi orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése is lefolyik. Egyéb apró tárgy elintézése után az egész társaság banketre indult az Eugen szálló éttermébe, melyben 8 óra tájban már az orvosokon kívül Zenta városának előkelőségei is gyülekeztek. Az első felköszöntőt dr. Révai főorvos mondotta a főispánnak, ezt követték a komoly és tréfás tósztok seregei, melyeket a cigányzene nótái kötöttek egybe szép és kedélyes ünnepélylyé. A kitünő kedvű társaság csak jóval éjjel után oszlott szét, magával vivén a zentai kartársak meleg vendégszeretetének kellemes emlékét.

(Kuruzslónó.) Dedits sz. Jáits Vukoszava zombori lakosnó már hosszabb idő óta kuruzslással foglalkozott. Klienseinek száma napról napra nőtt: hisz nála minden baj és betegség ellen biztos orvosságot lehetett, hir szerint, kapni. Nemcsak a köznép, hanem az uri osztályból is sokan vették igénybe kuruzslását. A rendőrség már hosszabb idő óta figyelemmel kísérte a kuruzslónó közegészségellenes üzelmeit, míg végre a napokban sikerült leál-czázni. A kuruzslónó üzelmeit rémregénybe illő módon végezte völgy-utczai lakása egy sötét zugában. Anyját, a ki béna, egy kosárba ültette és a kosarat mindenféle ingredenciákkal: gyökér, vatta, rózsafűzér, tömjén és egyéb holmikkal vette körül. A gyógyulást keresőt a sötét szobába vezette és az tetszése szerint válogathatott betegsége ellen az ott főlhal-mozott mindenféle szerekből. A mit kiválasztott, azt a kuruzslónó kezébe vette és ismeretlen, érthetetlen nyelven megáldván, a hiszékeny kliensnek átadta, hogy vegye be. Természetesen jól megfizetette magának. A legtöbbet a kapott szert elköltvén, csakugyan megbetegedtek és orvos segítségére szorultak. A rendőrség üzelmeinek most végett vetett, a mennyiben a kuruzslónó ellen a legerélyesebb vizsgálatot indította meg.

(Mostohájának gyilkosa.) Kramer Gyula bajai fiatalember, akit az intelligens osztály kellemes modora miatt igen kedvelt, folyó évi május hó 5-én borzasztó tette szánta el magát. Lelőtte mostohaanyját, született Mehrwald Jozefint. Kicsiny gyermek volt még Kramer Gyula, midőn mostohája a házba került, de kezdettől fogva a legkegyetlenebb s legbrutálisabb bánásmódban részesítette mostoháját, ütötte verte, éhezette s a háztól több izben elűzte. Eleinte atyja, Kramer József mérleg-

csakis a váltóláz specifikus szere gyógyítja meg. Fiatal lányoknál, de serdülő ifjakknál is — különösen a tizenötödik év felé — a fejfájás meglehetősen gyakori. Ennek az oka rendszerint abban keresendő, hogy a gyorsan fejlődő szervezet nem képes elegendő vérmennyiséget produkálni. Az illetők vérszegényekké lesznek. A vérszegénység pedig egyik igen elterjedt és gyakori oka a migraines fájalmaknak. A vérszegénység azonban nemcsak a fiataloknál, hanem az idősebbeknél is elég gyakran okoz fejfájást. És ne higgye senki, hogy az emberek kilenczvenkilencz százalékanak elegendő vére van. A legtöbb vértelen. Lehet valaki Wekerle termétt vagy oly erős, akár Szilágyi Dezső, ez még nem involválja magában a bővértséget. Hogy ezekben az esetekben az antipirin és a többi csodaszerek nem gyógyítanak, azt úgy hiszem, még említeni is fölösleges. Ezeknél a fejfájás csak akkor szűnik meg, ha oly szert kapnak, a mely a vérképzést elősegíti.

Elég gyakran okoznak fejfájást a különféle mérgek. Első helyen említendő a nikotin. Aki napjában ötven cigarettát és husz szivart szí el, az — ha külön is gyenge szervezetü — fejfájós lesz. A ki sokat iszik, aki zöld-(arzen) vagy veres-(anilin) tapetás szobában alszik, aki hiányosan ventilált lakásban tartózkodik, akinek a szobájában rossz léghuzamu, szénnel fűtött kályha áll, az gyakran fog szenvedni fejfájásban.

gyáros, pártfogásba vette a fiut s házon kívül neveltette, de később, midőn az ifju bevégezte tanulmányait, ismét visszatért az atyai házhoz. De nem volt otthon egy napig sem békés egyet-értésben kegyetlenkedő mostohájával, sőt édes atyját is elhidegítette a mostoha s ő is a fiu ellen fordult, aki most már boszut forralt a mostoha ellen. Elköltözött a szülői házból és elkekeredve kószált a városban napokig. Nehezen tudta magát a véres tette elhatározni, de revolvere megtöltve mindig zsebében volt. Felülkeredett benne a jó érzés s békés szándékkal ment atyjához, hogy szeretetét ujabbán kinyerje s tervezett házasságát atyjával megbeszélje. De ekkor berontott a mostoha, rá-támadt az ifjura s bottal akarta házából ki-üzni. A fia erre kirántotta pisztolyát és egymás-után 6 lövést tett mostohájára. Az asszony szörnyet halt; a fiu pedig a revolvért zsebre téve, egyenesen a járásbíróshoz ment és följelentette önmagát. A napokban ítélt fölötte a szabdkai kir. törvényszék büntető tanácsa Crainiceau Mihály törvényszéki bíró elnökele alatt. A törvényszék Kramer Gyulát erős föl-indulásban elkövetett emberölés büntetésben mondotta bűnösnek és dr. Kerekes János kir. ügyész és dr. Fehér János ügyvéd védbeszé-dének meghallgatása után 5 évi fegyházra ítélte.

(Menetrend ellen.) Az ó becse-ujvidéki vasut menetrendje ellen vasárnap délután az ó-becsei kereskedők s iparosok értekezletet tartottak s abban állapotok meg, hogy alaposan kidolgozott kérelemmel fordulnak az igazgatósághoz és a szomszédos községek kereskedőit is hason mozgalomra kéri. Ez ügyben egy bizottság csütörtökön kiment B. Föld-várra és Csurogra is. A községek közül elül jár a mozgalomban Bács-Földvár, a melynek képviselőtestülete szombaton tartott ülésében egyhangulag kimondotta, hogy az illetékes helyeken kérelmezni fogja a rájuk nézve annyira sérelmes és hasznavehetetlen menetrend megváltoztatását.

(Öngyilkosság.) Turián aug. hó 2-án Vlaskovics Nenade az ajtófélfára fölakasztotta magát. Az öngyilkos hozzátartozói délután hazaérve a gazdasági munkából — keresték, de miután hívásukra elő nem jött és szobájának ajtaját zárva találták, rosszat sejtve azt föltörték és Nenadának már hült holttestemét talált. k. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

(Tűz.) Gräber Gyula szontai nagybirtokos kárára f. év július hó 26-án d. u. 3 órakor a „Mezovács“ dülöben összerakott 350 kereszt buzakazal villámcsapás következtében 1300 frt. érték erejéig leégett. A kazal az említett összeg erejéig biztosítva volt.

Ezeknek a baján se fog segíteni az antipirin. A legnagyobb csoportját a fejfájásnak az ugy-nevezett ideges fejfájás alkotja. Ha valakinek az idegrendszer akár születésénél fogva, akár pedig valamely később föllépő ok vagy okok következtében meggyöngül, az gyakran fog szenvedni fejfájásokban. Ezek a neuraszténikus és hiszterikus alapon föllépő fejfájások azonban a legártatlanabbak. Fellépnek, ha az illetők megharagszanak, ha holmi csekélység miatt felizgatják magukat. Szerencsétlen szerelem, tulzó és kielégíthetetlen igények, családi bajok, perpatvar, anyagi gond hatalmas fejfájást okoz. De ezek a bajok gyorsan mulnak. Csak a fejfájást előidéző izgalom csillapuljanak le, akkor a baj is eltűnik. Ilyen betegeknek az antipirin igazán nagy szolgálatokat tesz, de ezek is csak akkor használják okosan ezeket a szereket, ha az idegrendszerüknek megfelelő adagot vesznek be. Amde ezeknél az ideges embereknél sem szűnik meg a fejfájás mindenkorra. Csak egy időre tűnik el. Ujabb izgalom meghozza az ujabb fejfájást.

Sokkal súlyosabb elbirálás alá esnek azok a fejfájások, a melyeket a következő okok idéznek elő: a lázas, infekciózus bajok gyakran járnak fejfájásokkal. A fejfájás ez esetében előhírnöke a szervezet súlyos megbetegedésének, amely csak akkor mulik el, ha a beteg orgánumok egészségesek lesznek. Vannak fejfájások, amelyek az

11 órai vonatot s mikor már közeledni látta, a sinekre feküdt s a rajta áthaladó vonat darabokra szaggatta, nyomban szörnyet halt. Ott feküdt vértócsában reggelig, míg nem észrevették és bevitték holttestét B. Almásra. Az esetről azonnal értesítették ezredét és a szabadkai törvényszéket.

(Csodaszülött.) Tumbász Czezil szabadkai lakónőnek a napokban 23 ujjú fia született. A csodaszülöttnék mindkét kezén 6-6 ujj van, ballában szintén 6. A kis Vincze, mert erre a névre keresztelték, nagyon jól érzi magát.

(Az excoelenziás úr és a pinsi kutya.)

Egy szegedi ügyvéd K. Benő dr. furcsa kis kalandba keveredett. Az ügyvéd a horvátországi Szlatina állomáson várta a vonatot, a melylyel Nasice állomásra akart jutni. Vele volt egy kis pinsi kutya, amelyet uton kapott ajándékba. A doktor ur szeretett volna rövid félóra benézni a faluba, de sehogy sem birt szabadulni a kutyától. Végre meglát a váróteremben egy nyájas alakot, az ábrázata után svábnak látszott és ezért németül szállította meg: — „Bácsikám be mennék a faluba, itt hagyom a kis kutyámat ugye vigyáz reá?“ A sváb eleinte csodálkozva nézett az ügyvédre, de aztán kész volt a felelettel: „Szivesen uram, csak adja ide azt a kis bestiát.“ A szegedi fiskális borralalót ígért a nyájas öregnek s aztán ment a faluba. Félóra mult mikor visszatér, látja, hogy az ő embere magyar újságot olvas. „Bácsi, maga magyarul is tud?“ — „Persze, hiszen magyar ember vagyok.“ A szegedi fiskális tamáskodik és mosolyogva kérdi: „Ne mondja, aztán kiesoda maga?“ — „Pejacsevics gróf valóságos belső titkos tanácsos. Horvátország volt bánja vagyok.“ Az fiskális úr hajlongott az excellenciás kulyaórzó előtt. Borralalót aztán nem is adott neki.

(Gabona tolvajok.) A rendőrségnél 14 óbecsei gazda tett jelentést arról, hogy szántóföldjéről a keresztben állott gabonát ismeretlen tettesek elhordták, részint a létről, részint a felső földekről. A csendőrség és a lovas rendőrök megindították a nyomozást és az eredményre is vezettek, a mennyiben a tetteseket Kovács György és József (madarasi) és Mészáros Illés és fia személyében kinyomozták. Miután tetűket beismerték, feljelentettek a járásbíróshoz.

(Vesztett eb.) Vesztett eb garázdálkodott Ó-Becsén Baschnak a szállásán. A vesztett kutya megmarta Bezzeg Ádám munkást és midőn üzöbe vették még két lovat is megharapott. A megmárt embert felküldték a Pasteur intézetbe, a lovakat zár alá vették. A vesztett gyanus ebnek fejét is felküldötték Budapestre a vesztettség megállapítása végett.

(A pálinkás butykó.) Egy részeg asszony botorkált Szabadkán a piacon a gyümölcsös kofák között, hangos derűtségére a járőrlőknek. Egyszer csak gondol valamit a bepálinkázott nember és a villanyos sinekre ül. A villanyos kocsit éppen akkor indult el az alig ötven lépésre levő megállóhelytől. Hangosan esilingelt a vonatvezető, látva a sinen ülő asszonyt, ki azonban kaczagva emelte szájához a pálinkás butykost, rá se hederítve a villanyosra. Alig néhány lépésre volt már a villamos a szerencsétlen asszonytól, a járőrlők odakiáltottak neki, hogy „jön a villanyos“, de az asszony nem mozdult a helyéről. A kocsivezető megállította a kocsit, mikorra már a rendőr is odajött és az asszonyt nagynehezen sikerült elvonszolni a sinekről. „Muszaj annak a villamosnak éppen ezen az uton menni?“ mondja a részeg asszony a rendőrnek „térjen ki, ha akar, én ki nem térek!“ A nembert bevitték a rendőrség „alvó termébe“ és a pálinkás butykost elvették tőle addigra is, míg a hűvösön kialussza magát.

(Az ipa és a vő haroza.) Szabadkán az „Utolsó garas“ cz. vendéglő véres jelenet színhelye volt. Az ipa, a koresma tulajdonosa és veje, egy bérkocsis, véresre verték egymást. Ok az asszony. Ugyanis Körösi István bérkocsist néhány nap előtt otthagya a felesége és apjához Szabó Mátyás kocsmá-

roshoz tért vissza. Körösi ma reggel elment apósa házához, hogy feleségét haza hívja. Az asszony azonban nem akart menni, sőt apja is belekeveredett a vitába és így az ipa és vő állottak egymással szemben, mindkettő dorongot ragdott és egymást csuful elverték úgy, hogy mindkettő bevért koponyával távozott a harcztérről. Mikor a menyecske vért látott, hajdon fővel szaladt a rendőrségre és kezeit tördelve, elpanaszolta, hogy apját agyonverték, Hegedüs kapitány, Mariánovics biztossal azonnal a helyszínre ment, de csak bevért fejeket láttak, előjöttek a mentők is akik bekötötték a sebeket.

(Klugrott a vonatból.) A zentáról Szegedre a napokban d. e. érkező vonat utasai beszélnek, hogy utközben valaki leugrott a haladó vonatból. Rőszkén innen járt már a vonat, mikor egy ember fölrántotta a III-ik osztályu kocsit ajtaját s leugrott, jó nagyot puffanva. Hogy mi történt vele, nem tudják. A rókusi állomásfőnökség az eset megtávirózta Rőszkére, ahonnan utasították a vonal őreit, hogy nézzenek utána, mi leit a merészen ugró magyarral.

(Öngyilkvs honvéd.) Zomborból írják: A napokban egy honvéd baka a bezdáni és a sikarsói út közötti kukoriczában agyonlőtte magát. Hetteszheimer Henrik, a kir. törvényszék vizsgálóbírája, dr. Dnchon János és dr. Házal orvosok azonnal kimentek a helyszínre megállapítani a tényalást. Amikor a katonaság a sikarából jött haza a szegény hátra maradt és úgy követte el a borzasztó tettet. Hogy mi készítette a végzetes tette, eddigelé nem tudják.

(Meglopott ezredes.) Hofbauer honvéd ezredes szolgálja Simoncsik Antal honvédközlégény ötszázötven forintot lopott el a gazdájától és megszökött. Az enyves kezű privátdiner a fiókból markolta ki ezt a nagy summát. A fiók persze be volt zárva, de Simoncsik nem sajnálta a fáradságot és feltörte. A tolvajt most országosan körözik Fekete ruhát visel, kék inget és fekete kalapot, ami azt mutatja, hogy uri sorba jutván, egyenruhátlanította magát. Egyébként pedig a szökék fajtájához tartozik, a szemek kék, közepmagasságú termetű sovány, sápad arcot mutat, amely azóta talán már felpirult. A legényke 22—23 éves.

(A szellemes rendőr.) Egy mázoló legény iparkodott Szabadkán munkára a piacon. Kezében egy kébliteres üvegen tejet vitt. Szem őzt jött vele egy parasztember, ki véletlenül úgy meglökte a piktort, hogy az üveg kiesett kezéből és az aszfalt keménységén „megtört“, tartalma persze szétfolyt a járdán. Lett ebből nagy esetepaté az ösziütőközötték között. Ott termett azonban rögtön egy jó humorú rendőr, ki elhallgattatván a veszekedőket, nagy komolysággal szakértői szemlést tartott, megbecsülte a kárt és a paraszt ember szó nélkül vette ki lajblója zsebéből a bugyilárst, hogy fizet. Amde apró pénze nem lévén a fel és alperes, valamint a bíró és szakértő személyében a rendőr betérték legközelebbi vendéglőbe a tej meg az üveg árát járulékaival együtt szép esendben megitták. Karanfogva tavoztak a vendéglőből néhány óra mulva a peres felek, a rendőr pedig mosolyogva nézett a jó barátok után. Eközben a gyors utczaseprő és lassan szítáló eső eltávolították a járda aszfaltjáról az üvegcserepek meg a kiömlött tej nyomát.

(Dinamogép légritkitott manggal.) A röpülés problémájának megoldása technikai kérdéssé zsugorodott össze. Aki olyan gépezetet tud készíteni, amelyik 5—10. kilogram súlylyal egy löerőt tud kifejteni, az megoldotta röpülés problémáját. Az Engineering szerint a dinamogéppel sikerülni is fog ez a dolog. Ugyanis a dinamó forgó része erős vasmágnesek közt van a jelenlegi dinamóknál. Mivel pedig a vas vezetőképesége megegyezik a légritkitott tér vezetőképeségével, most próbákat tesznek arra nézve, hogyan lehetne a dinamó vasrészeit üveggel elzárt ritka levegővel helyettesíteni. A próbák nagy sikerrel mennek vegbe Londonban s nemsokára csak idő kérdése

lesz, hogy a légritkitott mágnességű dinamogégyárilag készítsék.

(Osvárkó Dullos.) Néhány nap előtt temették nagy fénynyel Dullos Antalt, kit Csvárkó néven ismertek az egész környéken. Csvárkó vagy Csvárak csúf neve volt az öreg nábobnak, magyarul „töportyút“ jelent. Hogy hol kapta és miért ezt a nevet, nem emlékszik már rá senki, se Szabadkán, se Tavankutpusztán, a hol birtokainak nagy része volt. Nyolczvanegy éves volt az öreg, mikor örökre lehunyt szeméit kint a IV-ik körű kis házában. Egyetlen fia volt az öregnek, aki azonban deliriumban halt meg már évekkal ezelőtt. Három fiunokája öröklé a körülbelül egy milliót érő vagyonát, unokái kint laknak a szálláson, gazdálkodnak az 1500 holdas gyönyörű birtokon. Hogy mennyi vagyon maradt az öreg Csvárkó után, még most nem lehet tudni. Az összes szabadkai pénzintézetekben volt nagyobb betétje. A bajai takarékpénztárba a hetvenes éveknél elején tett 80.000 forintot az öreg és azóta nemcsak a tőkét, de egy krajczár kamatot se vett ki. Az első hazai takarékpénztárban is van nagy összeg pénze. Mikor meghalt, unokái mellényzsebében 9000 forintot készpénzt találtak. Azon hiszemből, hogy ezt a pénzt temetésére hagyta, a milyen fényt és pompát kifejteni képesek voltak — kifejtettek az örökösök. Ezerszámpa vették a gyertyákat és a temetés napján, aki csak az utcába jött, férfi, asszony, gyerek mind kapott gyertyát. Két napig a város négy templomának összes harangjai szóltak, hirdetve a legzadagabb bunyevác halálát. Pedig az öreg nem szerette a pompát. Mikor a Kuluncsics féle — Szabadka egykori polgármestere — tavankuti egykori nagy birtokot megvette, a kastélyszerű nagy lakóépületben nem akart behurczolkodni. A padlózott nagy szobákba hordta a gabonát a vermekből, a kisebb szobákat pedig seatesólnak használta, ő maga egy alacsony eselédházba hurczolkodott. Mikor kerdezték mért nem lakik a nagy épületben azt felelte, hogy nem akar úgy tönkre menni, mint Kuluncsics. A szálláson meg a szőlőjében termett gyümölcsöt maga vitte be heti vásárok alkalmával Bajmokra és kis kosarakba rakva maga árulta a piacon. Irni olvasni nem tudott, de rendkialul nagy emlékező tehetségét bizonyította az, hogy 6—700 láncc földet 1—2 lánccos parcellában szegény embernek bérbe adott és 150—100 bérlő közül néha 2—3 évig számosan nem fizettek bért és ő mindig tudja, ki mennyivel adósa. A hatvanas évek felé bátyját, ki agglegény volt, a szálláson rablók támadták meg. Iszonyatosan megkínózták a szegény embert a zsványok, hogy megtudják tőle hol tartja pénzét, de a megkínzott ember nem mondta meg és így a rablók eltávoztak anélkül, hogy a gazdag embertől elvihették volna pénzét. Ez eset óta az öreg Csvárkó — ha kint volt a szálláson — sohse aludt a házában. Mikor este mindenki lefeküdt — ő körül nézett a tanyán és eltávozott a szalmakazlak felé, melyek százával álltak szanaszét a nagy gazdaságban. Mikor megvirradt ott volt a szálláson. De hogy hol aludta át az éjjel, sohse tudta senki. Hogy hol szerezte rengeteg vagyonát, azt se tudja senki 16 láncc földcskén mit apjától örökölték — kezdtek ő és bátya gazdálkodni. És fél század mulva unokáira 1500 hold földet és rengeteg készpénzt hagy. Unokáit különben nagyon szerette. Nem bánta bármennyit költöttek is, mindig adott nekik pénzt. Az egyik unokája 2—3 évvel ezelőtt szolgálta ki a három esztendőt a bakaéknál. — Tudta, hogy gazdag ember unokája és amennyire lehetett vigan akarta eltölteni a három esztendőt. Sikerült is neki. Husz ezer forint ment el a katonáéknál az ifjú Dulichnak, kit szerettek is a bajtársai. A legfiatalabb unoka most jön sor alá. Végrendeletet hagyott, a végrendeletet végrehajtója bajsai Vojnich Máté városi főügyész.

(Erkölosi kivégzés.) Egyik szegedi tözsdében naponkint megfordult egy vasuti hivatalnok, akinek kétezer forint fizetése s csinos magánvagyonra van. A vasutas rendszerint két

szivart vett s háromszor annyit lopott. Egy alkalommal a vevők közül valaki meglátta a lopást s ettől kezdve a szerencsétlen hivatalnok állandó felügyelet alá került. A trafikos a vevőkkel együtt szemmel tartotta a vasutast, aki mit sem gyanítva, rendületlenül tovább folytatta a szivarlopást. Mikor teljesen megbizonyosodtak a dolgról, Kecse trafikos a rendőrségnél jelentést tett. Másnap már két polgári ruhába öltözött rendőr s nagy közönség várta a vasuti ellenőr kivégeztetését. A hivatalnok a rendes időben megjelent s rendes lopását elkövette. Ekkor a rendőrök hoppon kapták, zsebeiből a lopott szivarokat kivették, az ilyen jelenetekben élvezetet találó közönség nem kis érdeklődése mellett. A szerencsétlen ember kért-könyörgött, megígérte, hogy az okozott kárt megfizeti. De hát hiába! A kivégeztetés híre az egész városban elterjedt s az ellenőr állásáról is lemondott, ott hagyva Szegedet mindörökké.

(Állat az emberben.) Borzasztó büntényről tett a napokban jelentést Török József apatini lakos. Azt panasolta a kétségbeesett apa, hogy Tokodi Antal 47 éves ácslegény kicsalta Szent-Istvánra 6 esztendő kis leányát és ott az ártatlan gyermekén elégítette ki állatias vágyát. A rögtön megejtett orvosi vizsgálat Török állításait mindenben igazolta, minek folytán a bestiális embert a kir. járásbírósa letartóztatta: Tokodi letartóztatása alkalmával holt részeg volt. Másnap kihallgatása alkalmával czinikusan bevallotta, hogy Töröknek hat esztendő kis leányát már hetekkel ezelőtt szemelte ki magának és többször is említette, hogy ez előre eltökélt szándéka volt.

(Kinevezés.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter Perl Mihály ujvidéki állami polgári iskolai segédtanítót és okleveles felső kereskedelmi iskolai tanárt az alsó-kubini állami felső kereskedelmi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

(Szerencsétlenség vadászatán.) Végzetes vadász-szerencsétlenség történt csütörtökön Zentán. Rezsnyei Aurél, a város rendőrkapitánya csütörtökön kacsavadászatán volt. Vadászat közben a kezében tartott fegyver véletlenül elsült s a madársörétes lövés a rendőrkapitányt a hasán életveszélyesen megsebezte, úgy hogy az alig 45 éves férfi sebébe belehalt. A rendőrkapitány a zentai társasélet egyik közszerepében álló, ismert alakja volt és így tragikus sorsa általános megdöbbenést és nagy részvétet keltett.

(A bűvész kapitány.) Szabadkán történt. Két úrinő a napokban a Kossuth utcán sétált egyikük megnézte nyakában kis aranylánczon csüngő óráján hogy mennyi az idő és aztán a kisórát visszatette helyére. Alig mentek néhány lépést, mikor az úrinő ijedten tapasztalja, hogy órája és láncza eltűnt. Hiába volt minden keresés. Azonnal a rendőrséghez siettek és Hegedűs kapitány elé menvén elpanaszolták veszteségüket. Hegedűs végig hallgatta az úrinő panaszát és aztán körülményesen kikérdezte, ha nem tapasztalta-e, hogy a járó-kelők közül valaki közelebb férközött hozzá. Mikor azután az úrinő lelkére kötötte a kapitány úrnak, hogy nyomoztasson rögtön, most tényleg nem késő, mert hisz alig néhány percze még kezében volt emlékebe kapott szép kis órája; a kapitány mosolyogva húzta ki zsebéből az elveszett órát és meglepett gazdájának visszaadta. Így bűvészkedett a mi ügyes kapitányunk az úrinő nagy öröme.

(Betöréses lopás.) Hetmanucz Antal apatini földműves egy-néhány hónappal ezelőtt egy bérest fogadott, Guzványi István, Kupuszinaról való suhancz személyében. Egyszerre azonban megunt a munkát, gazdájától megszökött és Apatin utcáiban kóborolt lesve, míg gazdája nem lesz otthon. Végre midőn tegnapelőtt látta, hogy volt gazdájának házában nincsen senki, felhasználta az alkalmas időt és fényes nappal a házba behatolva, feltörte szekrényeket és 69 frt. készpénzt elrabolt. — A hazatért gazda, midőn megérkezése után észrevette a hiányt, feljelentette a dolgot. A csendőrség erre megindította a nyomozást és még aznap

kézrekerítette a tettest, aki be is valotta a bűnét. A pénz teljes összege még eddig nem került meg. A suhancz egyelőre Apatinban élvezheti, a nyár kellő közepében a húst.

(Szerkesztőváltás.) Az Apatinban megjelenő „Duna-Tisza“ szerkesztőségét, a napokban Neuser Ármin vette át

(Vizbe full.) Bábity Misa, kulai földműves szombatról vasárnapra virradó éjjelen ittas állapotban a Ferencz-csatornába bukott és ott lelte halálát. Holttestét csak másnak reggel találták meg az arra járó-kelők.

(Névváltoztatás.) A hivatalos lap közli, hogy Bogojeva község nevét a m. kir. belügyminiszter engedélyjével „Gombos“-ra változtatta.

(Vizbefullt életmentő.) Nagy szerencsétlenség színhelye volt a napokban Mélykut községe. Egy furdokló kis fiut akart a vízből kimenteni egy ottani polgár s mindketten a vízben lelték halálukat. A szerencsétlenségről a következő tudósítást vettük: Mélykut község alatt egy nagyobb tó terül el, a tóban gyermekek szoktak fürödni, mult hó 31 ikén is egy 9 éves kis fiu fürdött pajtásaival és egy kissé tovább ment be a vízbe ahogy megenyedve volt. Egyszer csak egy gödörbe esett s a víz alá merült. Társai segítségért kiáltottak éppen akkor ment arra Kiss János aki beugrott a vízbe és sikerült is elkapni a kis fiut amikor a víz felvetette s magával húzta egy darabig, de mikor közel a parthoz ért, valamibe megbotlott, hátra felé esett s a már látszólag megmentett fiuval együtt a vízben lelte halálát. Szemtanuk azt állítják, hogy Kiss mámoros fővel ugrott a vízbe, mert éppen akkor jött a jankováczi bucsuról s ott mulatott, lehetetlennek tartják, hogy józan állapotban ne mentette volna meg a kis fiut.

(A vonat kerekelt alatt.) Majdnem végzetes szerencsétlenség történt a napokban délután — Zentáról írják — Karjad és Orom állomás között, csupán a véletlen szerencse játszott közbe, hogy nagyobb baj nem történt. Az eset a következő: A Zentáról Szabadkára közlekedő délutáni vonat Karjad és Orom állomás között hirtelen megállt. A megállás oka az volt, hogy a vonat elütött egy kocsit, amelyen Gulyás János zentai földbirtokos volt. Ugyanis egy átjárónál, daczára annak, hogy Gulyás látta hogy a vonat közel van, de nem akart várni míg elvonul, átvágtatni akart, de a vonat elütötte. A vonatvezető látta a fenyegető veszélyt, gyorsan megfékezte a vonatot, de mindhiába a szerencsétlenség már akkor megtörtént. A lovak elszabadultak, a kocsi darabokra tört, a gazdát pedig szerencsére kidobta a kocsiból úgy hogy a töltésre esett és csekély horzsoláson kívül más baja nem történt.

(A ragadós állati betegségek állása) Bács-Bodrog vármegyében aug. 2-án. Lépfene: Kolluh 1 l., összesen 1 k. 1 l. Veszettsg: 1 u., Bács-Cséb 1 ud., Béreg 1 u., Cservenka 1 u., Mohol u., Ó Kanizsa 5., község 9 udv., Takonykór és bőrféreg: Hodságh 1 udv., Keryája 1 u., Ó Becse 2 u., Szántova 1 u., összesen 4 község 5 udv. Tenyészbenáság és hólyagos kiütés: Omorovieza 9 udv., összesen 1 község 9 udv., Rühkór: B. Földvár 1 udv., B. Monostor 1 udv., Ó Becse 2 udv., összesen 3 község 4 udv. Sertésorbáncz: Apatin 1 u., Bát-Monostor 7 udv., Béreg 3 udv., Szántova 1 udv., összesen 4 község 12 udv. Sertésvész: Ada 1 udv., Bács 1 udv., B. Földvár 1 udv., B. Petrovác 7 udv., B. Petrovoszello 5 udv., Bajsa 2 udv., Bezdán 1 u., Bogojeva 5 udv., Bulkesz 1 udv., Gajdobra 6 udv., Járek 3 u., Kolut 1 udv. összesen 12 község.

(Uj izzólámpa.) Edison új, javított izzólámpára kért szabadalmat. Az új lámpa izzófonala ritka földfémek oxidjainak vegyületéből áll, likacsos, rendkívül nagy ellenállásra képes és rossz vezető. A vegyületbe egyes szénrészcsek vannak bekebelezve, melyek közt a magas feszültségű áram villamos szikrákat képez. Az áram az egyik szénrészcsekről a másikra ugrik át és a fonalat gyorsan megizzasztja. A többi

elvégi a lámpa golyójának légüres mivolta, mely az áram áthaladását a szénrészcseken elősegíti. Az izzófonal, mint már említettük, ritka földfémek, pl. cirkon- vagy thoriumoxydok vegyülete. Hogy külső felülete szilárd intenzív fényt szolgáltatson, a fonalat egy pillanatra valamiféle savas oldatba mártják, miáltal réteg vonja be a fonalat, mely így izzáskor világos, fehér fényt szolgáltat. Az izzófonalat úgy készítik, hogy cukor, aszfalt vagy a fölhasznált földfém borsavas vegyületét annak oxydjával keverik és az így keletkezett tészta egy kis nyíláson átpréselik, mely nyílás nagysága a kívánt fonalvastagsághoz képest változik. A fonalat ezután megszárazítják és szénrel impregnálják. Tekintettel a nagy ellenállásra, melyet az izzófonal az árammal szemben kifejt, több száz Volta feszültségű áramra van szükség, hogy a fonal izzóvá legyen. Az izzófonalat különben úgy is elő lehet állítani, hogy egy pamutfonalt a ritka földfémek oxydjával átitatnak, elszenesítik, újból bemártják és újból fölhevítik és ezt az eljárást addig ismétlik, míg a fonatra a kívánt oxydemennyiség le nem csapódott. Azután a fonalat szénavas oldatba, megszárazítás után pedig, hogy hevönja az említett világító réteg, megfelelő sóoldatba mártják.

(A cellulosa képződése.) A napsugár hatására levegő, a szén- és vízből áll elő a cellulosa a növények belsejében. A kémiai tudományok magas fejlettsége lehetővé tette ennek a képződésnek egész folyamatát megismernünk, úgy hogy Fischer számításai szerint ma már azt is tudjuk, hogy egy kilogramm cellulosa termeléséhez 5150 hőegység kell, ami 25 ezer lóerőnyi munkának felel meg. Ha tehát egy kilogramm cellulozát lombikban akarnánk előállítani, ahhoz 25 ezer lóerőnyi munka kellene. Hozzávetőlegesen egy katasztrális holdon két tonna tiszta cellulosa terem meg, tehát ehez 10 millió hőegység használnodik föl a nap melegéből a termés ideje alatt

Irodalom.

Megzavart mézesetek. Nem volt boldogabb ember a kis Z. hivatalnoknál a kerek világon. Nem csoda, hisz két hete, hogy megnősült. Imádtá feleségét, s felesége is mindenben kedvében járt urának. A szeplőtlen boldogságot mi sem zavarta. Azonban a napokban kis felhő jelelt meg a házasságuk derült egén. A férj ugyanis a nászajándékok közt egy drága világos napernyőt vett feleségének. Az asszonyka kísértelt az új napernyővel, ámde a gonosz Jupiter összevonta haragos fekete szemöldökét s takarékos záport zúdított a szomjas földre. Az asszonyka bőrig ázott, a napernyőt a szél a sárba sodorta a szomorúsága mellett nagyobb volt aggodalma, hogy mit fog szólni az uracskája, ha megndja a napernyő tragikus sorsát. Hiába titkolta, megtudta. És lón nagy perpatvar. Az asszony duzzogott, a férj meg pattogott, hogy így meg amugy. Azonban a sors megsajnálta a fiatal házaspárt, kinek boldog mézeseteit az a gonosz napernyő így megzavarta, s küldött az a jó sors egy szépirodalmi lapot a házba, melyből az asszonyka diadalmasan olvasta a következőket: „Világos napernyőket következőképen lehet tisztítani. Az ernyőket kifeszítjük és finom puha kefével burgonyaliszttal ledörzsöljük, ha az ernyő nem tulságosan piszkos. Ha nagyon piszkos, akkor meleg szappanos szódalugba mártott kefével szövési irányában addig keféljük, míg az ernyő egészen megtisztul. Az ernyő acél részeit, valamint a nyeleket előzőleg jól körülcsavarjuk papírral vagy szövettel, mert a szappanos víz különben foltokat hagyna hátra“. A fiatal asszony megfogadta e jó tanácsot, s a napernyő megint szép lett, méltó régi jó híréhez. A férj is meglepődött és szent lett a béke. Ezután elhatározták, hogy e kitünő lapot a „Hasznos Tanácsadó“-t, melynek ára egész évre 2 frt, megrendelik a kiadóhivatalból Budapest IV., Ferencziek-tér 6. sz.

Az Ország-Világ Petőfi száma. A mult vasárnap Petőfi napja volt. Az egész ország leborult Petőfi nagysága előtt és szeretettel áldozott a nagy költő emlékének. A ki szive-vágya szerint a harcmezőn ágyuk tüzeben lelte halálát. Az Ország-Világ, Magyarországnak ez az

előkelő képes szépirodalmi heti lapja, két egymásután következő számban foglalkozott Petőfivel, képen és írásban bemutatva nagy költő életét és azt az ünnepélyt a melyet az ország az ő emlékének rendezett. E két Petőfi szám örök emléke lesz. Petőfi dicsőségének, s minden magyar ember szeretettel fogja őrizni e képekkel teli emléklapokat. Az Ország-Világ ezzel is bebizonyította, hogy egyaránt szolgálja a magyar irodalmat és a nagy közönséget. Feladatának tartja, hogy a magyar irodalom munkásaival, a közönségnek mindegyik rétegét zászlaja alá gyűjtve, hirdetője legyen a magyarosodás eszméjének. Ezért is kétszeresen megérdemli a nagy közönség pártfogását, mert e mellett a világ valamennyi aktuális eseményeiről siet képen és írásban beszámolni. Most is hogy Bayreuthban a világhírű Wagner-előadások folytak, a magyar zeneirodalom egyik kiváló tagjának dr. Falk Zsigmond tollából érdekes cikket közöl, számos diszkép kíséretében a zenevilág e kedves eseményeiről. Ez a cikksorozat együttesen oly hű képét adja a bayreuthi előadásoknak, hogy a zeneértő közönség melynek színe-java Wagner színházába zárandokol, ebből megtudhatja mi az ami Bayreuthot világhírűvé tette.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Zöldtrágyázásra és zöldtakarmánynak való magvaknak továbbot is jó kereslete volt. A gazdák részéről különösen biborhere homokbüköny (Visia villosa), téli büköny és téli borsó iránt élénk érdeklődés mutatkozott. Tarlórépamagból nagyobb mennyiség lett forgalmazóvá. Külföldről az eddig betakarított fűmagvak jó termését jelentik; csomós ebr minden tekintetben jó termést szolgáltatott, míg juhcsenkesznél a jó termés inkább mennyiség mint minőség tekintetében áll.

Kiadó lap tulajdonos:
dr. Nemes Sándor.

Idegének névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer:

- Wack Péter lelkész Járak.
- Galvany Flóris titkár Zombor.
- Joanovits Pál ügyvéd Bece.
- Araniczki János jegyző Nádaly.
- Katyánszki Lázár lelkész Szt.-Tamás.
- Szivácski József lelkész Szt.-Tamás.
- Polakovits Tamás lelkész Ó-Kér
- Barjanovits József tanító Sarajevo.
- Kosztics Boskó tanító Palánka.
- Klein Lajos gyáros Bécs.
- Ludaics Száva magánzó Moholy.
- Schönfeld Ármin felügyelő Budapest.
- Terzin Pál magánzó Ada.
- Milkó József deák Szabadka.
- Osztrigonacz János deák Szabadka.
- Weinstein József igazgató Daruvár.
- Polsak Ferencz hivatalnok Vrđnik.
- Diamant Berthold gyáros Bécs.
- Fein Fülöp vendéglős Beeskerek.
- Jós Rezső felügyelő Budapest.
- Seidner Miksa gyáros Soborsin.
- Frey Adolf titkár Budapest.
- Stern Ede kereskedő Budapest.
- Fischer Sándor kereskedő Bécs.
- Schnidler Ferencz kereskedő Bécs.
- Glöckner Antal kereskedő Bécs.
- Polacek Ignác kereskedő Budapest.
- Gergei Albert kereskedő "
- Altmann Adolf kereskedő "
- Kohn Gyula kereskedő "
- Alexander Rezső kereskedő Newyork.
- Glöckner Antal kereskedő Bécs.
- Hochberger Samu kereskedő Bécs.
- Ángos Árpád kereskedő Budapest.
- Bader Bernát kereskedő Villány.
- Steinbach Sándor kereskedő Bécs.
- Bozsánits Sztankó kereskedő "
- Leubner Nándor kereskedő Bécs.
- Böhm Károly kereskedő Budapest.
- Müller Bernát kereskedő "
- Heksch Ignác kereskedő "
- Grosz Béla kereskedő Budapest.
- Keppich Miksa kereskedő Lugos.
- Keppich Ede kereskedő Budapest.
- Kertész József kereskedő "
- Lóvy Samu kereskedő "
- Schlesinger Lipót kereskedő Budapest.
- Grünwald Bernát kereskedő "
- Boppe Ede kereskedő "
- Heller Adolf kereskedő "
- Schlick Károly kereskedő Bécs.

Schmiderer János kereskedő Bécs.
Lamm Ferencz kereskedő Bécs.
Szakotits Jenő kereskedő Bécs.

Erzsébet szálloda.

Kummer Agostonné magánzó Mitrovicza.
Prodanovits György magánzó Szabadka.
Hehlein István mérnök Budapest.
Bede Rezső tanár Vinkoveze.
Vojnits Armin ügyvéd Bece.
Molnár Izidor tanácsos Budapest.
Szivanovits Tivadár ezredes Zágráb.
Banyay Albert százados Zombor.
Drakulits Pál magánzó "

Központi szálloda.

Fürst Salamon orvos Szabadka
Zvekits Boskó főhadnagy Orsova.
Zucker Hugó asztalos Versecz.
Czirbes Gyula utazó Baja.

Fábry szálloda.

Winkelhofer Mátyásné magánzó Budapest.
Winkelhofer Antal mérnök
Winkelhofer Mária háztartás Ujvidék.
Kral József kereskedő Bécs.
Kosztics Dusan kereskedő Bécs.
Wertheim Vilmos utazó "

Fehér hajó szálloda.

Kekits Mojó birtokos Zimony.
Guttman Zsiga munkás Temerin.
Dering Jean utazó Schuhard.
Marinovits Milán pinceszér Belgrád.

Teve szálloda.

Lyubovits Ádám birtokos -
Lukács Brankóné háztartás Szeged.
Bajits Jordan hivatalnok Zimony.

Nyilt-tér.*

Mint hogy a tavasz előrehaladásával eseesemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifeus övószter is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a eseesemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

—| Kedvelt borviz. |—

A mohai Ágnes-forrás kezelősege.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8. sz.
Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ HAJÓK

NYÁRI MENETRENDJE.

Ujvidékről—Budapestre :

Hétfőn, csütörtökön és szombaton d. e. 11 óra 20 perczkor.

Ujvidékről Zimony, Belgrád és Orsovára :

Szerdán, pénteken és vasárnapon este 6 óra 40 perczkor.

Ujvidékről Zalánkomony, Titlre :
Szerdán, pénteken és vasárnapon este 6 óra 40 perczkor.

Érvényes 1899. évi május hó 1-től a további intézkedésig.

UJVIDÉK, 1899. április havában.

Az ügynökség.

NYÁRI MENETREND.

Érvényes 1899. évi május hó 1-től napjától.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Győri vonat		Vegyes vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10	20	7	35			2	40
Szabadka érk.	4	09	1	—			5	57
" ind.	5	40	1	46	4	—	6	09
Hegyes-Feketeh. érk.	6	57	2	57	6	02	6	57
" ind.	7	02	2	58	6	07	6	58
Verbász érk.	7	17	3	13	6	30	7	10
" ind.	7	22	3	18			7	11
Ujvidék érk.	8	29	4	14			7	56
" ind.	8	36	4	21			8	03
India érk.			5	25				1 12
Zimony érk.	10	51	6	32			9	35
" ind.	11	12	6	55			9	50
Belgrád érk.	11	22	7	05			10	—
Belgrád ind.	4	15	8	05			5	31
Zimony érk.	4	26	8	16			5	40
" ind.	4	56	8	50			6	11
India ind.			10	01				6
Ujvidék érk.	7	42	11	07			7	43
" ind.	8	02	11	14			7	50
Verbász érk.	9	07	12	10			8	32
" ind.	9	12	12	13	5	12	8	33
Hegyes-Feketeh. érk.	9	30	12	30	5	37	8	45
" ind.	9	33	12	31	5	42	8	46
Szabadka érk.	10	53	1	45	7	47	9	34
" ind.	11	26	2	20			9	46
Budapest érk.	7	05	7	35			1	05

Hegyes-Feketeh. ind. 8⁵⁵ d. e. — 3⁵⁰ d. u.
Kula " 9⁵⁴ " — 4²⁸ " "
Torzsa " 10⁰⁰ " — 4⁵⁰ " "
Palánka " 11²⁸ " — 7⁰⁰ este.
Palánka ind. 5⁰⁸ reggel — 9¹⁵ d. e.
Torzsa " 6⁴⁷ " — 10⁵⁵ " "
Kula " 7¹⁷ " — 11⁵⁴ " "
Hegyes-Feketeh. " 7⁵¹ " — 12¹⁴ d. u.

Palánka ind. 3⁵⁰ d. u. Gajdobra ind. 4²⁰ d. u.
Gajdobra érk. 3⁵⁵ " Palánka érk. 4⁴⁵ " "
A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

1935. 1899.
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróóság 1899. évi V. 113. számú végzése következtében dr. Oppenheimer Ármin ujvidéki ügyvéd által képviselt Altur Herman prozsniczi javára Danse Péter özvegye uj-soóvéi lakos ellen 170 frt 85 kr. s jár. erejéig 1899. évi július hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 315 frtra becsült boltiárak, egy tehén s két disznóból álló ingóságok nyilvános árvesésen eladotnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróóság 1899. évi V. 1132/2. számú végzése folytán 170 frt 85 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi február hó 14. napjától járó 6% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 1 frt 12 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Uj-Soóvéén alperes lakásán leendő eszközzésére 1899. évi augusztus hó 21 napjának dél utáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi, LR. t.-cz. 101. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken 1899. évi augusztus hó 5-én

Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Jó forgalmu üzlethelyiség kiadó.

A magyar-utca és lövész-utca sarkán levő üzlethelyiség, ahol jelenleg is egy jó forgalmu s dohány-tőzsde és pálinka méréssel egybekötött szatócs-üzlet van, f. évi október hó 1-től kiadó. Az üzlethez tartozik 1 raktár, 1 pince, 2 szoba, 1 konyha és fűskamra. Bővebbet a házban Dibal Miklós háztulajdonosnál.

Szabott árak a talpokba bevése.

A Michelstädter S. E. és H. cég

Ujvidéken (Főtér 3.)

ajánlja választékdús cipőraktárát; és pedig

női cipőket . . . 2 frttól feljebb
 férfi „ . . . 3 „ „
 gyermek cipőket . . 50 krtól „

Továbbá szabadalmazott monopol-szandálokat, nőknek 1 frt 40 kr., férfiaknak 1 frt 80 kr.

Párisi drill bőrtalppal nőknek 1 frt 20 kr., férfiaknak 1 frt 60 kr.

Csak saját gyártmányok.

Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 27.

Biztosításokat elfogad: LOVAK és SZARVASMARHÁK

elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítés igénye fennáll: ha közönséges és járványos betegségekben vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet kényszerűvágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek. Felvilágosítással szívesen szolgál ujvidéki vezérképviselőnk: Wimmer Károly, Ujvidéken.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszté

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül diszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára **30 kr.**

A füzetes kiadáshoz diszesb-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
 b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy előírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy mutatóanyagfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinyesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, mind n uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Hirschenhauser Benő könyvnyomdája Ujvidéken.